

Helg i Birkeland

MENIGHETSBLAD NR 5/08 ÅRGANG 45 med artikler og reportasjer fra hele Fana prosti

En kule varmt på nattkafé

Når nattkaféen nå har åpent annenhver fredag blir det anledning til å finne på mer enn å holde fortet på menighetshuset. Hva med en runde bowling? Side 2-3

Biskop Ole går av

- Dette er en høytidelig stund, sa jeg første gang jeg ba om honnørbillett, ler Ole D. Hagesæther. 3. oktober fylte han 67 år. Les avskjedsintervjuet med biskopen på side 6-7

Møtte Jesus i Peru

Øystein Braaten regnet seg mange år som buddhist før en opplevelse i Peru gjorde at han endte opp som statskirkeprest. Men han understreker at buddhismen har gitt mye livsvisdom og inspirasjon. Side 8-9

1878 - 2008:

Birkeland kirke fyller 130 år

Les historien om
kirken vår på side 14

Kontaktinformasjon side 13 • Kalender side 16

Lykkehjul

Det er høst og nesten 200 nye konfirmanter strømmer igjen til kirken.

REFLEKSJON VED LEIDULF ØY

Det er høst og nesten 200 nye konfirmanter strømmer igjen til kirken. Jeg vet ikke hvilke tanker og forventninger de har i forhold til det som skal møte dem i kirken det kommende året. Jeg håper de opplever at det angår livet deres der de er nå og at det er noe som de kan ta med seg ut i hverdagen. Underholdningsverdien vil variere, såpass selvinnsikt har jeg som konfirmantlærer. Men om vi ikke kan konkurrere med tilbud ungdommer har når det gjelder underholdning, så kan vi kanskje gi noe annet enn det de møter andre steder.

En ting de fleste konfirmantene møter når kommer til den første undervisningstimen er «Kristuskransen», et armbånd av perler som er utgangspunktet for undervisning og samtale, undring og erfaring. Hver perle skal symbolisere en side ved Gud og livet som kristen.

Jeg begynte med å holde «Kristuskransen» frem foran en av gruppen og spurte: Hva tror dere denne kalles? Da kom det kontant fra en av konfirmantene: «Et lykkehjul!»

Jeg synes det var et artig svar og et

bra utgangspunkt for en refleksjon rundt kristentroen. Hva er det som gjør oss lykkelige? Gjør troen oss lykkeligere? Det er spørsmålet det ikke finnes entydige svar på, men et krav og forventning om alltid å være lykkelig er ikke kristent, det er slitsomt og virkelighetsfjært.

Ordet lykke brukes kun en gang i det i det nye testamentet (NT). Glede er derimot et ord som går igjen mange ganger. Et søk på glede i NT på Bibelen.no viser over hundre treff. Det er sålående at det ikke står om en glede over at livet alltid går vår vei, det står ikke om en glede over at vi fritas fra skuffelser og sykdom. Tvert imot står det mer om en glede som når mennesker under alle forhold, som handler om noe annet enn at vi får alt vi ønsker oss.

Hva står det så det ene stedet ordet lykke er brukt? Det er et Jesussitat hvor han sier: «Det er større lykke å gi enn å få». Det er mange veier til lykke, men Jesus viser oss ofte andre veier enn de som møter oss andre steder.

Med ønske om en meningsfull høst for konfirmanter og oss andre. ●

Salmekveld 12.november - og ny salmebok i 2011

Ny salmebok er på gang, og da vil vi ha salmekveld i kirken! 12.november er dagen. Det er 24 år siden Norsk salmebok erstattet gode, gamle Landstads reviderte. I mellomtiden er det også kommet et tillegg til salmeboken, nemlig «den tynne, blå» Salmer 1997. Disse bøkene brukes nå i gudstjenestene.

Nå er prosessen i gang med å utgi en ny salmebok. Utkastet inneholder 359 salmer, sanger og viser. Og dermed er det også diskusjonen i gang: Hva hører med i en salmebok? Her er blant annet tekster av Arnulf Øverland, Olav H. Hauge og Erik Bye; her er mye fra andre tradisjoner, her er Alf Prøysen og Einar Skjæraasen, én salme av Søreide-kapellanen Sindre Skeie [det er for få!], her er mye som vil finne gjenklang og noe som noen rister på hodet av.

Birkeland menighet har fått anledning til å prøve ut det nye forslaget, og allerede ved utgangen av januar 2009 skal det gis en høringsuttalelse.

Men altså: Onsdag 12.november kl.19.00-20.30 blir det salmekveld i Birkeland kirke der vi sammen skal synges gjennom vel 20 av de nye salmene. Les mer på kirken.no der det også står mye om den nye gudstjenestereformen. ●

BIRKELAND • BØNES • FANA • SKJULD • SLETTEKANTEN • STØREVEI • STRØIDE

Menighetsbladene i Fana

Helg i Birkeland nr 5, 2008. Utgiver: Menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana. Bladet er et informasjonsorgan som sendes alle hjem i menigheten og regnes ikke som adressert reklemå.

Levering av stoff: Leveres menighetskontoret eller på e-post: birkeland.menighet@bktf.no.

Digitalfoto: Berytt høy oppløsning.

Lokalredaksjon: Martin A.E. Andersen, Astrid Dalehaug Norheim, Frode Høyte og Ivar Braut.

Sentralredaksjon: Kun henvendelser angående stoff til bladet. All annen kontakt: se side 13.

Redaktør: Jan Hanchen Michelsen tlf. 55 23 25 47 - 906 87 317.

E-post: post@dragefjellet.no

Journalist: Magne Fonn Halsfjord tlf. 55 39 04 40 - E-post: eyecui@online.no

Annonser, lokalsider: Kontakt lokalredaksjon.

Annonser, feltsider (side 5-12): Kjell-Erik Wiborg - mob: 977 58 695, e-post: kje-wi@online.no

Grafisk produksjon: Dragefjellet: tlf. 55 23 25 47 - 906 87 317 - e-post: post@dragefjellet.no

Filer over 5 mb sendes: jan.hm@frisurf.no

Trykk: Grafisk Trykk, Straume

Stoffdeadline neste nummer: mandag 10. nov. **Utgivelsesdag** neste nummer: tirsdag 25. nov.

Det var stor stemning da nattkaféen for ungdom dro på tur til Sandsli bowling-senter. I alt 28 ungdommer valgte å starte høstferien med discobowling.

TEKST: HILDE WOLTER
BILDER: AUDUN BORGE

Når nattkaféen i høst har åpent annenhver fredag, så blir det også tid og anledning til å finne på andre ting enn å være på menighetshuset. Det er

Gode venner!

kjekt å se at ungdommene i menigheten ser ut til å kose seg med kaféen og når noen har det kjekt så sprer ryktet seg fort og det kommer enda flere. Siden det var starten på høstferien hadde KRIK Nesttun lagt treningen på hyllen og ble heller med på bowling. Det er flott at ulike grupper kan samarbeide og det gir enda flere muligheter til å bli kjent med andre ungdommer i nærmiljøet.

Playstation ...

På vanlige kafé-kvelder er det fremdeles play station som er mest populært. Da går det i gitarspilling og singstar. Forrige gang gjennomførte vi også en

på gkvelden!

Snackpause hører med.

quiz-konkurranse der ungdommene var delt inn i lag og brynte seg på ulike trivielle spørsmål. Mens alle viste godt hva favorittlaget til Pondus er, så var det litt større problemer med å huske hvor fotball VM i 2010 skal holdes...

Kom igjen!
Er du i alderen 13-19 år el-

ler har du en ungdom i huset som kjeder seg på fredagskvelden? Da anbefaler vi nattkaféen. Her treffes ungdommer fra de forskjellige aktivitetene innen menigheten, konfirmanter og andre som er interesserte. Det er salg av pizza, brus og forskjellige godterier og arrangementet er naturligvis 100 prosent rusfritt. ●

Program for resten av høsten:

- 17. oktober: Vanlig nattkafé
- 31. oktober: Filmkveld i Hulen
- 14. november: Vanlig nattkafé
- 28. november: Vanlig nattkafé
- 12. desember: Kafé og juleavslutning

Bots- og bededag og pilgrimsgudsteneeste

Bots- og bededag er alltid siste søndag i oktober: En dag for oppgjør, for ny start og for å be for både eget liv og for folket og verdenssamfunnet.

Denne dagen er det i Birkeland kirke vanlig å ha «allment skriftemål». Det er en stillferdig, sterk opplevelse. Etter skriftemåls-liturgien sier presten: Kom da fram til Herrens alter, og ta imot tilsagnet om Guds tilgivelse for alle dine synder. Alle som ønsker det, går så fram og kneler på alterringen, og presten sier: «Etter vår Herre Jesu Kristi ord og befaling →» og deretter med hånden på hodet til hver enkelt: «tilsier jeg deg alle dine synders nådige forlatelse i Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn.» Og ved avslutningen av hvert knefall: «Han som begynte en god gjerning i dere, skal fullføre den – helt til Jesu Kristi dag. Fred være med dere.»

Skriftestolen må gjeninnføres i kirken, blir det sagt fra tid til annen. Skriftemålet er imidlertid aldri tatt bort, men det såkalte «private skriftemålet» der den enkelte oppsøker presten er lite i bruk, men slett ikke ute av bruk. To ganger i året har vi det omtalte allmenne skriftemålet. For mange er nok dette en tydelig og sterk erfaring av at Guds tilgivelse også gjelder i mitt liv.

I år er det for øvrig to gudstjenester denne søndagen: Kl.13 samles vi til pilgrimsgudsteneeste med nynorsk liturgi på de gamle kirketuftene på Kirkebirkeleand, eller Kyrkjebyrkjelend som det faktisk også med historisk rett kan skrives. Dit er alle vel møtt, og det kommer blant annet de som denne dagen har gått pilgrimsleden over fra Titlestad over Kyrkkjehaugen, Nøttveit, Smørås og militærveien ned til gudstjenesten. Dette er et samarbeid med Fana historielag, og gudstjenesten blir innledet med orientering om pilgrimsleden ved Oddvar Skre. For øvrig er det nylig satt opp informative skilt underveis langs pilgrimsleden som går fra Fana kirke til Kirkebirkeleand – eller motsatt.

Sparebanken Vest

Klassiske korperler på allehelgenssøndag

Allehelgenssøndag
2. november kl. 19.00
inviterer Birkeland kantori
sammen med Fana
kammerorkester til konsert
i Birkeland kirke.

AVHARALD JACOB HOLTET, KANTOR

Dette blir en kveldskonsert med flere klassiske korperler. Repertoaret bærer med seg preget av Allehelgenssøndagens budskap om den himmelske herligheten, et budskap til håp og trøst.

På programmet står blant annet Johann Seb. Bachs koralsats fra kantate nr. 147, en sats mest kjent under tittelen «Jesu Joy of Man's Desiring», samt flere korstykker fra det romantiske korrepertoaret; «He watching over Israel» fra Mendelssohns oratorium «Elias» og César Francks «Panis angelicus».

Foruten Birkeland kirkes kantori og Fana kammerorkester, vil vi få anledning til å høre harpisten Turid Kniejski, som vil akkompagnere i tre forskjellige korverk; deriblant i

Birkeland kirkes kantori og Fana kammerorkester.

FOTO: FRODE HØYTE

Gabriel Faurès vakre «Cantique de Jean Racine» for kor, harpe og strykere.

Konserten kan ellers by på et par verker med lokal tilknytning, der det ene de er skrevet av Håkon Helland; motetten

«Du gode og tro tjener». Orkesteret vil for øvrig bidra med musikk fra eget repertoar, under sin leder Olav Stordal.

Publikum kan i det hele tatt vente seg en konsert med flere

vakre perler fra den klassiske musikkulturen. Det er vårt ønske at mange finner veien til Birkeland kirke denne kvelden – til en konsert med en lys himmeltone i en ellers mørk høstkveld. ●

Gruppe for eldre

Vi har fått henvendelse om at det er ønske om en gruppe for eldre på ettermiddag/kveldstid. Dette er en god ide vi kan tenke oss å gjøre noe med, gjerne som et samarbeid

mellom kirke og andre interesserte. For å få dette til ønsker vi gruppeledere. For å være leder trenger du ingen spesielle faglige kvalifikasjoner, men evne til kontakt med eldre og gode samarbeidsevner er viktig egenskaper. I

gruppen er det best at to som leder sammen. Det viktigste med gruppen er å skape en sosial møteplass, innhold på kveldene vil vi se etter hva som er gruppedeltagernes ønske og behov.

Vi ønsker også å vite om det

er noen eldre som er interessert i et slikt tilbud. Om du kan tenke deg å være med i en slik gruppe, eller tror det å være gruppeleder kan være noe for deg, kontakt diakon Tove Totland, 55 36 22 85 - 915 32 323 tone.totland@bkk.no ●

Kulturkalender

• **Søreide torsdag 23. okt. kl. 20:** Hauge/Tveit-program v/Reidun Horvei, Einar Mjølnes og Geir Botnen. Bill. Kr. 100/50 v/inn.

• **Skjold, fredag 24. okt. og Slettebakken, søndag 26. okt.:** Prest Olaf Hillestads «Rytme-gudstjeneste» i «Kjellerkirken» trakk ungdom fra hele Bergen på 60-tallet, og det er tydelige forbindelseslinjer mellom disse og tensing-bevegelsen. Denne helgen vil Skjold og Slettebakken menigheter sette fokus på fenomenet «Rytme-gudstjeneste» og Olaf Hillestad. I **Skjold inviterer kulturutvalget til møte fredag kl. 19.**

Johan Arnt Venaas forteller om Olaf Hillestad. Salmer fra rytme-gudstjenestene blir presentert, og fenomenet satt under debatt.

I **Slettebakken kirke søndag kl. 19.30 skal det være «Rytme-gudstjeneste» å la 1965.**

I bandet spiller bl. a. Per Eriksen, Dag Utte, Eivind Hetlevik og Olav Baarsy, slik de gjorde det på 60-tallet. Prest: Bjørn Nygaard, også han ivrig deltaker i 1965.

• **Storetveit kirke 25. okt. kl. 21:** Konsert m. Anne Grethe Preus.

• **Fana kirke, 26. okt. kl. 11. Avskjeds-gudstjeneste** for og med biskop Ole D. Hagesæther.

• **Fana menighets-senter, søndag 26. okt. kl. 19:** Jim Reeves-konsert med songevangelist Edgar Paulsen.

• **Skjold kirke, søndag 2. nov. kl. 11:** Gudstjeneste med «Alle-helgensmesse» av Egil Hovland og Olaf Hillestad. Medvirkende: Cantus, Guro Rotevatn Buder [orgel] og seks messing-blåsere. Dir.: Anne Randine Øverbj.

• **Bønnes kirke, søndag 2. nov. kl. 18:** Innielseskonsert for nytt flygel.

• **Birkeland kirke, søndag 2. nov. kl. 19:** Konsert med Birkeland kantori og Fana kammerorkester.

• **Bønnes kirke, tirsdag 4. nov. kl. 19.30:** «Aktuelle bøker om tvil og tro». Temakveld v/ Asle Dingstad.

• **Slettebakken, lørdag 8. nov. kl. 1130-1200:** Menighetens dag i i menighetssalen og kirken.

• **Fana kirke, søndag 9. nov. kl. 19:** Konsert med Øyvind Vedvik [fløyte], Gjermund Mildestveit [orgel] og elever fra Musikkgymsaset .

• **Storetveit kirke, søndag 9. nov. kl. 19.30:** Konsert med Loddefjord Sangforening m/flere.

• **Birkeland kirke, onsdag 12. november kl. 19.00:** Salme-kveld, med pres. av salmer fra den nye samleboken.

• **Slettebakken kirke søndag 23. nov. kl. 11.00 og 19.30:** Motettkoret 20 år. Sang under formiddagens gudstjeneste og jubileumskonsert om kvelden. Gjenhør med noen av korets «glansnumre» og korsangere fra disse årene vil sammen danne «jubileumskor» eller delta som solister.

Leserbrev:

Norge er et av de rikeste land i verden på materielle goder. Men hvordan tar vi vare på de åndelige verdier?

AV ARKITEKT HELGE HJERTHOLM

De fleste er døpt og lar sine barn døpe. Da kan de med rette kalle seg kristne (i motsetning til andre troende). Mange vil ta vare på vår kristne kulturarv – i vårt menneskesyn, i litteratur, musikk, billedkunst, arkitektur m.m. Dette forutsetter at de kristne verdier holdes levende og leveres videre fra slekt til slekt.

Nå er den kristne forkynnelse tatt bort fra skolen og erstattet med en innføring i religionene. Denne kunnskap er verdifull for forståelse og sameksistens mellom forskjellige troende mennesker, men teoretisk vinyl skaper ingen tro. Kun når kunnska-

«Mennesket lever ikke bare av brød, men av hvert ord som går ut av Guds munn» (Matt.4:4).

pen formidles i en trossammenheng skapes det tro. Budskapet er ikke noe vi har i oss selv. Det er Guds gave som vi må ta imot for å kunne bringe det videre.

«Hvorledes skal de kunne tro på en de ikke har hørt om? Og hvorledes skal de kunne høre uten at noen forkynner? Og hvorledes skal noen kunne forkynne uten først å bli utsendt?» (Rom.10:14-15).

Mange foreldre vil gjerne at deres barn skal få en kristen barneoppdragelse, men de mangler ordene, begrepene, innholdet – kanskje fordi de selv ikke har fått det overlevert. Her har kirken – alle de som har mottatt «det glade budskap» – et ansvar for å bringe det videre.

I denne sammenheng kan kirkebyggene

være tjenlige redskap. Barne- og ungdomsarbeid, et godt oppvekstmiljø med verdinormer, konfirmantarbeid, foreldrearbeid, studiegrupper for voksne, kulturarrangementer, eldresamvær og forskjellige former for gudstjenester er situasjoner hvor Guds ord kan bringes videre.

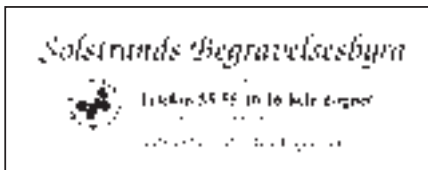
Kirken må i større grad overta den forkynnende trosopplæring som skolen tidligere hadde. Til det trengs det personell og egnede lokaliteter med gode moderne hjelpemidler til trosformidlingen.

På Bønnes har befolkningen, med innsamling og dugnadsinnsats, selv klart å bygge en kirke. Alle hverdagsaktiviteter har måttet foregå i kirkerommet. Selv om dette ikke har vært tilfredsstillende, har likevel det at man har fått et sted å være, skapt så mange aktiviteter at kapasiteten er sprengt. Det er derfor gledelig og på høy tid at man nå kan gå i gang med 2. byggetrinn, som skal gi plass for alle hverdagsaktiviteter. ●

Feil forfatter

Side 5-andakten i forrige utgave (nr 4.2008) var skrevet av Birkeland-kapellan Eiel Holtten (bildet), og ikke av menighetens sogneprest, Ivar Braut. Vi beklager feilen.

Ole D. Hagesæther takker av etter 14 år som Bjørgvin-biskop

– Imponert over Fana

– Det er et diakonalt innsteg i Fana prosti som jeg gjerne skulle sett andre steder også, sier biskop Ole Danbolt Hagesæther (67), som nå ser frem til en pensjonisttilværelse der han gjenopbrer langsomheten.

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

– Jeg trives med lederskap, sier Hagesæther, 14 år etter at han overtok bispekåpen fra Per Lønning.

– Men jeg lengter tilbake til den fortlørlige samtalen.

Rop på tydelighet

Hjertet henger fortsatt fast i bispetjenesten, og han innrømmer at det er vemodig å gå av.

– Jeg er blitt veldig glad i menighetene her vest. Samtidig har jeg også hatt ansvaret for Sjømannskirken, som er en kirke med lave terskler, gjestfrihet og et inkluderende gudstjenesteliv. Det har gjort noe med meg som biskop å få oppleve denne romslige kirkevirkeligheten ute.

Hjemme merker han et rop på større tydelighet fra biskopen.

– Slik må det også være, sier han ettertenksomt. – Men livet er ikke alltid svart og hvitt. Selv trives jeg aller best i det uferdige og hjelpelese. Der kjenner jeg at jeg har mest å gi.

Toleranse

Kirkemøtets vedtak om homofile i vigslende stillinger ble til nettopp gjennom et slikt rop etter tydelighet.

– Mange her vest har kjent en uro over vedtaket. Jeg kjenner meg i slekt med denne uroen selv, men jeg har et prosjekt om å holde denne kirken sammen, sier han, og holder opp to åpne hender. – Det må ikke være slik at toleranse bare tåler det som er nytt. I disse dager må vi ta særlig vare på dem som kjenner seg forpliktet av kirkens tradisjonelle syn.

Savner langsomheten

Til tider synes han at bispekåpen har vært tung å bære. Derfor blir det også godt å legge den av seg sammen med ansvaret som fremskutt leder og symbolfigur.

– Hva skal du bruke pensjonisttilværelsen til?

Han ser ut vinduet fra kontoret i Strandgaten, hviler hodet i hendene. Det blir stille en stund før han svarer.

– Mitt første prosjekt er å gjenoppre langsomheten. Så vil jeg åpne meg for oppgaver som kommer.

I fjor flyttet ekteparet Hagesæther til Knarvik, og den avtroppende biskopen har allerede fått flere henvendelser fra menigheten der.

– Jeg skal være med og få opp en kirke i Knarvik. Men mest av alt ønsker jeg å gå inn i sjelesorgarbeid.

Tro og håp

Hagesæther har undervist i sjelesorg i syv år på Menighetsfakultetet, og har vært lærer for flere av prestene i Fana.

– Mitt arbeidsfelt har alltid vært i skjæringsfeltet mellom sjelesorg og psykiatri. Det går på det sårbare livet vårt. Der er tvilen og angsten tvillinger, og det kan være uklart hva som er åndelig og hva som hører til psyken.

– **Kan man si at tro er en sinnstilstand?**

– Nei. En sinnstilstand handler om følelseslivet vårt. Troen ligger ikke der, men er mer en grunnholdning, en overordnet måte å ramme inn hele livet på.

– **Er troen en måte å møte livet på?**

– Det vil jeg si. Og når troen har håpet som parkamerat, da står man godt rustet.

Skaperverket lider

Slike parkamerater står sentralt i biskopens engasjement for en bedre klode. På bispedømmekontoret har han for tiden to medarbeidere som arbeider med miljøvern og rettferdig handel.

– Vi er nødt til å stille opp for skaperverket. Naturen ble gitt oss i gave for at vi skulle forvalte og utvikle den, ikke forsøple og utnytte. Det er et ran når vår generasjon stjeler ressurser som hører fremtidige generasjoner til.

Global fordeling og fattigdomsproblematikk henger nøye sammen med dette.

– Konflikten mellom nord og sør på kloden er noe vi er nødt til å ta konsekvensen av. De i sør vil ikke lenger finne seg i å være søppelplass for oss som lever her i nord. Da tenker jeg både på luftbåren forurensning – og menneskebrakte avfallsdeponier.

Kirkens nødstop

Biskopen advarer mot et scenario der de fattige i sør starter en folkevandring mot nord.

– Da får vi helt andre spørsmål å forholde oss til enn det den nåværende asylpolitikken må stå til stilt til.

– Kirken blir noen ganger brukt som til-

fluktssted for asylsøkere. Hva tenker du om en slik bruk av Guds hus?

– Jeg opplever det som en frukt av sann kristen nestekjærlighet, sier han.

– Men erfaringen har vist at det ikke er noen god løsning når oppholdet blir langvarig. Kirkeasyl fungerer best i kritiske tilfeller, der det kan være et nødstop inntil flyktningene har funnet ut av sin egen situasjon.

Glad i Fana

Birkeland menighetshus ble brukt i et slikt formål for rundt ti år siden. Det overrasker ikke biskopen.

– Fana er et av de områdene som jeg har lært å bli glad i. Det utfores veldig mye godt menighetsarbeid i bydelen, fortsetter han, og nevner Skjold, med den åpne folkekirkeprofilen, Sædalen, der kirken er helt i forkant i det samfunnet skal sette seg. Søreide, med et mylder av aktiviteter knyttet opp mot kirkehuset og menighetssalen, Slettebakken og Storetveit, som har en helt spesiell lederutvikling på ungdomssiden, og Bones, nærmiljøet som bygget sitt eget kirkehus. – Så er det Fana, alles mott, med en kulturåpen kombinasjon av modernitet og tradisjon.

– Slik er det

Hagesæther kommer tilbake til Birkeland menighet, og nevner både Det gode huset og måten gudstjenestene og det diakonale arbeidet bygger opp under familien på.

– Det har gjort inntrykk på meg å se hvordan de klarer å holde en så gjennomarbeidet profil når det er så utrolig mange mennesker å ta vare på, sier han.

Selv trakk biskopen sine første barnesko i nabobydelen vår Arna, men vokste opp mellom fjellene på Rjukan. Storstedelen av sitt voksne liv har han levd på Østlandet. Så ble han kalt tilbake til Bergen – som biskop.

– Jeg hadde allerede sagt nei til andre – men da Bergen kom opp, sa jeg ja.

– Hva er det med denne byen?

Han smiler.

– For mitt vedkommende sitter Bergen i gene mine. Jeg kjenner meg i slekt med vestlendingen. Hvor jeg enn er, så sier jeg at Bergen er Byen foran andre steder. Slik er det. ●

Om avskjedsgudstjenesten: Se side 5

DEN VESLE TRUA: – Barne-
netroen er en forankring
som holder hele livet sam-
men, sier biskop Hagesæt-
her. – Den har en grunnleg-
gende tillit, samtidig som
den åpner seg for noen
som er større enn oss.

«Til barnebiskopen»

Menighetene i Fana fikk anledning til å sende inn spørsmål til biskopen i forkant av vårt intervju. Birkeland menighet tok i mot utfordringen:

Har oppmerksomheten rundt barn i kirken gjort noe med biskopen selv?

– Er det noe jeg ønsker skal bli igjen etter meg, er det at Bjørgvin bispedømme har barn i sentrum både i gudstjenesten, undervisningen og menighetsarbeidet. Ingenting rører meg mer enn når folk presenterer meg som barnebiskopen.

Har Norge en statskirke i en eller annen form om ti år?

– Om ti år har vi et helt nytt forhold til Staten. Vi kommer til å utnevne våre egne ledere, og fremstå ennå tydeligere som

et fritt trossamfunn. Men jeg håper at kirken fortsatt skal være en viktig samfunnsaktør, og at vi skal ha rom for folk med en uferdig tro.

Hva er biskopens mening om innføringen av RLE-faget i skolen?

– Jeg synes at livssynsformidlingen blir for bleik, uten tydelige veimerker når barna skal finne retning for livet sitt. Derfor er jeg utrolig glad for at vi får opp en egen trosopplæring i kirken nå, med støtte fra Stortinget. Prosessen er allerede i gang – og vil være fullt utbygget om fem år. ●

MÅLSETTING: – Dette er en formulering av min personlige visjon, sier biskop Hagesæther om den vakre veggtafelen som henger sentralt på kontoret hans i Strandgaten 198.
– Jeg har gitt den videre som en målsetting for hele bispedømmet.

Ole D. Hagesæther:

- 1965: Cand. theol. ved Menighetsfakultetet
- 1966: Praktisk teologisk seminar
- 1967: Ordinert som prest
- 1967: Vikarprest i Bjørgvin
- 1969: Kallskapellan i Sunndal
- 1972: Sykehusprest ved Diakonissehusets sykehus (Oslo)
- 1974: Fakultetslektor i praktisk teologi ved Menighetsfakultetet
- 1980: Sokneprest i Holmen (Asker kommune)
- 1989: Sokneprest i Nordstrand og prost i Søndre Aker prosti
- 1994: Biskop i Bjørgvin

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Braaten er en søkende sjel, og regnet seg mange år som buddhist. Opplevelsen i Peru gjorde at han endret kurs, og han er nå prest i Den norske kirke.

Kristen meditasjon

Menighetsbladet møtte Øystein Braaten etter et gripende foredrag han holdt i Søreide kirke nylig, og traff en svært åpenhertig prest som virket adskillig yngre enn sine 52 år.

– Buddismen har gitt meg mye livsvisdom og inspirasjon, forteller han. – Spesielt læren om å være nærværende som menneske. Meditasjonen ble en praktisk måte til å disiplinere meg og leve ut min åndelige lengsel på.

– Mediterer du fortsatt?

– Jeg sluttet med det i en periode etter at jeg ble en kristen, men er nå begynt med kristen meditasjon.

ÅNDELIG REISE: – En reiseskildring i troens landskap, sier Øystein Braaten om sin bok «Den blå månes dal» (Verbum forlag), som handler om forfatterens vei fra søkende ungdom og overbevist buddhist på 70-tallet til prest i Stranda menighet på Sunnmøre i dag. Boken kan bestilles direkte fra forfatteren. Bakgrunn: Maleri av Bjørg Bondevik i Søreide kirke.

– Jeg har noen ganger tenkt over om dette virkelig har hendt meg, sier Øystein Braaten (52), som hadde en sterk religiøs opplevelse i Peru for 27 år siden – 4000 meter over havet.

Taler i stillheten

En buddhist mediterer for å nå opplysning eller nirvana. Kristen meditasjon har ikke noe slikt mål.

– Jeg åpner meg for den Gud som taler i stillheten, sier Braaten poetisk. – Meditasjonen blir da mer som en bønn, en måte å få kontakt med Gud på.

– Er det noen likheter mellom buddhisme og kristendom?

– Begge religionene er opptatt av lidelsens problem. Livet er lidelse så lenge du er bundet til det gjennom begjær, sier Buddha, og lærer folk å meditere for å endre sinnelag. Den hellige åttefoldige veien endrer fokus, og er en måte å gå ut av livet på gjennom meditasjon. Den kristne tilnærmingen handler om at Jesus lar seg selv korsfeste på våre vegne, og slik tar verdens lidelse på seg.

Nærvær

Den Jesus som Braaten er blitt kjent med, taler mot materialismen, og ber oss elske Gud

og nesten først. «Dere skal ikke samle skatter på jorden» sier han i Bergprekenen (Matt.6:19).

– Var Jesus inspirert av buddismen?

– Jeg tror ikke det. Midtøsten var et knutepunkt på den tiden som nå, og retninger innenfor gnostisismen var nok påvirket av buddismen. Men jeg tror at Jesus var genuin. Han var først og fremst påvirket av sin jødiske samtid, og presenterer seg som Messias i jødisk tradisjon.

Et mål innenfor buddismen er å være nærværende i øyeblikket, noe som Braaten ser på som en viktig fellesnevner mellom de to religionene.

– Jesus snakker om noe av det samme i Bergprekenen, sier han. – Det mest nærværende mennesket jeg kan tenke meg, er Jesus.

Dagen musikken døde

Øystein Braaten opplevde et slikt nærvær 4000 meter over havet, mens han var på jakt etter et mystisk bortgjemt kloster

Jaktet på bortgjemt tempel:

Møtte Jesus

Livet er lidelse så lenge du er bundet til det gjennom begjær, sier Buddha, og lærer folk å meditere for å endre sinnelag. Den hellige åttefoldige veien endrer fokus, og er en måte å gå ut av livet på gjennom meditasjon. Den kristne tilnærmingen handler om at Jesus lar seg selv korsfeste på våre vegne, og slik tar verdens lidelse på seg.

i Peru som han hadde lest om i boken «Secret of the Andes» av den amerikanske forfatteren og mystikeren George Hunt Williamson (1926-86).

– Boken fortalte om et hemmelig kloster med røtter tilbake til det sunkne landet Atlantis, sier han. Klosteret skulle befine seg i «Den blå månens dal», like nord for Titicacajoen i Peru. Boka sluttet med en oppfordring til å selge alle eiendeler og reise ut på leting etter klosteret med Gud som veiviser. Braaten bestemte seg for å finne klosteret, og fikk barndomsvennen Lasse med på ferden.

Reisen begynte noen dager etter at John Lennon ble drept i New York 8. desember 1980.

Innhyllet i lys

Etter å ha reist i en månedens tid, foresket Lasse seg i en jente han traff i Lima, forteller Braaten. – Han ville dyrke kjærligheten, så jeg fortsatte reisen alene.

Letingen etter klosteret brakte ham stadig høyere opp i Andesfjellene. En morgen satte han seg som vanlig ned for å meditere etter en lett frokost. Omgitt av snødekte topper viste dette seg vanskelig å få til. Så skjedde noe underlig.

– Jeg ble på en måte innhyllet i et lys, og ble fylt av et gudsnærverk, forteller han.

– Alt ble sterkere rundt meg. Naturrens farger strålte i en lovprisning av Skaperen. Aldri før eller siden har jeg opplevd noe lignende. Så følte jeg at Jesus snakket til meg.

«Følg meg»

Øystein Braaten vet ikke om stemmen kom innenfra eller utenfra, men budskapet var klart og tydelig.

– «Jeg er veien, sannheten og livet. Følg meg», sa stemmen.

– Ble du redd?

– Nei, det var en god opplevelse. Noen ganger har jeg tenkt over om dette virkelig har hendt meg. Jeg ble på en måte samtidig med disiplene. Det jeg hadde lest i bibelen ble sterkt og nærværende som en virkelighet.

– Opplevelsen forandret deg?

– Den forandret kursen, sier han ettertenksomt.

– Det føltes ikke lenger viktig å finne det bortgjemte klosteret. ●

MØTTE MARSBOERNE: Det hemmelige klosteret i Andesfjellene er beskrevet i boken «Secret of the Andes» av George Hunt Williamson (1926-86), en amerikansk forfatter og mystiker som kanskje er mest kjent for bøker om påståtte møter med intelligent vesener fra våre naboplaneter.

ALLTID UNG: Bob Dylan skrev denne til sin sønn i 1972, sa Øystein Braaten til rundt 30 fremmøtte i Søreide kirke, før han åpnet foredraget med sin egen gjendiktning av sangen «Forever Young».

– Den handler om å følge sine drømmer.

Kirkearkitekt Helge Hjertholm:

Bygger åndelige hjem

– Naturen er min største inspirasjon, sier Helge Hjertholm (76) fra Bønes. Han er arkitekten bak både Søreide og Bønes kirke.
– Du kan gjerne kalle stilen min for naturinspirert modernisme.

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Da Søreide kirke ble innviet i 1973, sa en eldre dame til ham at hun følte kirkerommet som en storstem.

– Da ble jeg glad, sier Hjertholm. – Mitt ønske er å bygge varme og imøtekommende kirker. Kirken skal være vårt åndelige hjem.

Sentralkirke

Hjertholm fikk stor oppmerksomhet da han vant førstepremie i Internasjonal kirkeidekonkurranse i 1961. «En åndfull og kunstnerisk rik løsning av oppgaven, helt frigjort fra den konvensjonelle oppfattelse av kirkebygningens form» skrev dommerne.

– Det var stort. Vinnerutkastet mitt har lagt til grunn for alle kirkene jeg har tegnet senere. Tanken min var å skape en sentralkirke, der man sitter samlet omkring Kristus ved ordet, dåpen og nattverden.

Kirkene hans er runde, et brudd med den tradisjonelle skipformen.

– Skipkirken har sin opprinnelse fra basilikaene, de keiserlige søylehallene fra Roma, forteller han.

Lysets herre

Da romerriket ble kristnet av keiseren Konstantin den store (272-337 e.kr.), tok man i bruk de skipformede keiserhallene som katedraller. Denne bygningformen har holdt seg like inn i vår tid.

– Skipformen hadde en rangordning, der de rike sitter foran og de fattige bak. Det er uforenlig med evangeliet, der alle er likeverdige for Gud.

Hjertholms løsning er kirkebygninger som understreker fellesskapet ved at menigheten sitter i en ring rundt alterbordet – der ordet formidles. Samhørigheten understrekes ytterligere ved spennende bruk av overlys som nærmest strømmer ovenfra inn i kirkerommet.

– Jeg bruker lyset som symbol. Det er lysets herre som møter oss i kirken.

Operahuset i Sydney

Inspirasjonen til kirkene finner han først og fremst i naturen.

– Som ung så jeg bilder av bygningene til Frank Lloyd Wright, blant annet Guggenheim-museet. Det gjorde inntrykk. Hans arkitektur er inspirert av naturen, det har også vært min viktigste inspirasjonskilde.

Sin viktigste læretid fikk han i den danske arkitekten Jørn Utzons tegnestue, der han som nyutdannet arkitekt tilbrakte fem år under arbeidet med operahuset i Sydney.

– Regner du deg som modernist?

Han tenker lenge.

– Det er er en sånn stor pakke, det, sier han ettertenksomt.

– Skal stilen min kalles for noe, må det være naturinspirert modernisme.

Musikk og arkitektur

En annen viktig inspirasjonskilde finner han i musikken.

– Både musikk og arkitektur kan uttrykkes det som ikke kan sies med ord, filosoferer

Hjertholms kirkebygg:

- 1973: Søreide kirke
- 1976: Fyllingsdalen kirke
- 1987: Fjellkirke/ungdoms-senter i Fjøn (Masfjorden)
- 1997: Mona kirke i Sandane (Gloppen)
- 1995: Haga kirke (Samnanger)
- 1998: Bønes (1. byggetrinn)

han. – Begge kunstformer kan skape stemninger og atmosfære. Dur-klinger gir lyse stemninger, mens moll-klinger gir mer alvorfulle stemninger. Det samme kan uttrykkes i arkitekturen ved hjelp av materialvalg, lys, varme – og fargesetting.

Folkemusikk, sanger og salmer appellerer til det nære og folkelige i oss, mens de store klassiske pasjonsverk, rekviem og lovsangskor gjør oss mer høytidsstemte.

BØNES KIRKE: – Mitt ønske er å bygge varme og imøtekommende kirker, sier Helge Hjertholm, her foran Bønes kirke – der arbeidet med byggetrinn 2 påbegynnes i månedsskiftet.

URKIRKE: –Bønes kirke er lik urkirken, der man satt samlet rundt nattverdsbordet, sier Helge Hjertholm, som også tror at folk satt i grupper i et skålføret landskap rundt Jesus da han talte til 5000 i ørkenen.

– På samme måten kan et kirkerom skape intimitet ved lavere romsoner i ytterkanten og høytid ved stor romhøyde over kirkerommets sentrale parti. Kirkerommet bør være nært og folkelig, slik at vi føler oss hjemme. Samtidig skal det stemme til høytid og den himmelske storhet som vi allerede får oppleve noe av her på jorden.

– Hvilken musikk inspirerer deg mest?

– Jeg er spesielt glad i Schuberts sanger.

SØREIDE KIRKE: Den kvadratiske Søreide kirke er vakkert tilpasset landskapsrommet den ligger i. Innvendig har den samme sentralkirkeløsning som Bønes kirke.

Han er melodienes mester. Men min favoritt er arien «*Lascia ch'io pianga*» fra Händels opera «*Rinaldo*». Melodien er fabelaktig, med en himmelsk skjønnhet. Jeg liker aller best versjonen til kontratenoren David Daniels. Han har en sårhet i stemmen som er veldig fin.

Jeg har allerede takket for intervjuet og er på vei ut da Hjertholm spør om jeg vil høre litt musikk før jeg går.

KIRKEBLOMST: – Kirken er i hele sin karakter utstrålende som en blomst når den folder seg ut under Guds lys, sier Hjertholm om vinnerutkastet fra Internasjonal kirkeidekonkurranse i 1961. FOTO: HELGE HJERTHOLM

– Denne kom jeg over i København nylig, sier han, og setter på en innspilling av Vivaldi sin fiolinkonsert i E-moll (RV 273) med Giuliano Carmignola på barokkfiolin. Det er svært vakker musikk som kanskje klinger ekstra godt mot treveggen i stuen hans.

– Treet gir lunhet, varme og myk akustikk. Rommet blir som en stor cello, sier han. ●

Se også leserbrev side 5

Fana prosti, oppgaver og kontaktinformasjon

Prostikontoret har personalansvaret for dem som jobber i kirkene i Fana. Kontoret koordinerer fellesfunksjoner og samarbeidsprosjekter. Kontoret utfører sentralbordtjeneste for alle menighetene i Fana, utfører all kirkebokføring og administrerer dåp, vigsel og gravferder.

Adresse:
Fanaveien 320, 5244 Fana
E-post: fana.prosti@bkf.no

Prost Per Barsnes
Telefon: 55 59 32 55
E-post: per.barsnes@bkf.no

Prostileders Edvin
Stenhjem Bratli
Telefon: 55 59 71 81
E-post:
edvin.bratli@bkf.no

Personal og økonomi-
konsulent
Liv Bente Nilsen
Telefon: 55 59 32 57 -
E-post:
liv.bente.nilsen@bkf.no

Prostisekretær
Kari Rydland
Telefon: 55 59 71 82 -
E-post:
kari.rydland@bkf.no

Servicesekretær
Inger Helene Jæger
Telefon: 55 59 71 83 -
E-post:
inger.helene.jaeger@bkf.no

Mellom hvert
menighetsblad...
følg med i

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10
Fax: 55 11 80 11

Hver fredag:
Kunngjøring om
gudstjenester
i Fana Prosti.

E-post:
syilvi@fanaposten.no

Perspektiv på livet

Som telefonvakt hos Kirkens SOS kan du bidra til at andre får det bedre, samtidig som du får perspektiv på livet.

Vi søker kvinner og menn over 20 år som har orden på livet, tid til å bry seg og lyst til å utvikle seg. Les mer på www.kirkens-sos.no eller ring 55 32 58 45

BERGEN OG OMEGN BEGRAVELSEHJELP

Teatergt. 20, 5010 Bergen

Tlf. 55 21 44 50

Mobil 917 51 700

- DØGNVAKT
- PARKERING
- BLOMSTER
- MONUMENTER

Husk på dåpsbarna!

Gode bøker og
god musikk får du hos

Bok & Media Vestbok

Vetridsallmenningen 1
tlf. 55 31 79 63 post@vestbok.no
www.vestbok.no

Velkommen til

tlf. 55 01 98 00
www.fanasparebank.no

Snitter • Tapas • Koldtbord • Forretter • Hovedretter • Desserter • Kaker • Overtidsmat • Lunsj

Tid for å samles?

www.Gategourmet.no

Ring oss! 55 52 72 50

Utleielokaler • Kronstad Hovedgård • Fana Roklubb • Rambergstunet • Akvariet i Bergen

Hvem-hva-hvor i Birkeland menighet

Telefon: 55 36 22 80 - E-post: birkeland.menighet@bkf.no - Telefaks: 55 36 22 99 - Boks 152, Nesttun, 5852 Bergen - www.kirken.bergen.no/birkeland

Kontoret er vanligvis bemannet, med unntak av samtaler/møter. Da henviser vi til servicekontoret 55 36 22 80. Ta gjerne direkte kontakt med ansatte. Hvis de ikke er til stede blir telefonen satt over til sentralen, der det er mulig å legge igjen en beskjed.

Besøksadr: Hardangerv. 5b, Nesttun

Gave til menigheten?
Kontonummer3411.18.00822

Menighetshuset:
Best. av lokaler55 36 22 81
e-post birkeland.menighet@bkf.no

Spørsmål om gravsted?
Kontakt 55 59 32 00 - kirkegard@bkf.no

Direktetelefoner til ansatte

Sokneprest:
Ivar Braut55 36 22 82
e-post ivar.braut@bkf.no

Kapellan:
Eiel Holten55 36 22 83
e-post eiel.holten@bkf.no

Vikarprest/prosjektleder Sædalen
Leidulf Øy55 36 22 84
e-post leoy@bkf.no

Menighetskonsulent:
Eli Heggdal55 36 22 81
e-post eli.heggdal@bkf.no

Diakon:
Tone Totland55 36 22 85
e-post tone.totland@bkf.no

Kateket:
Carina Østensen Softeland... 55 36 22 88
e-post carina.softeland@bkf.no

Kateket:
Ingunn Myklebust55 36 22 87
e-post ingunn.myklebust@bkf.no

Kantor:
Harald Hollet55 36 22 86
e-post harald.hollet@bkf.no

Kirketjener:
Margrete Andreassen..... 90 99 25 23
e-post margrete.andreassen@bkf.no

**Frivillighetskoordinator/
ungdomsarbeid**
Hilde Wolter55 36 22 90
e-post hilde.wolter@bkf.no

Menighetsrådsleder
Brigt Bovim55 91 33 37

Søndagsskole
Kontakt Grethe-Kristin L. Eckhoff
.....55 10 10 55

Fredagsklubben (5-7. klasse)
Kristian Eckhoff55 10 10 55

KRIK- Fana
Lars Olav Hammer980 10 121

KRIK- Nesttun
Kjetil Madiand55 10 04 72

Bobla Tensing
Jannicke Matre Nygård 412 94 843

Birkeland I. KFUK-speidere:
Lise Strøm Nilssen55 10 06 14

1.Øvstun speidergruppe NSF:
Tone Selenius55 10 26 33

Birkeland barnekor
Harald Hollet55 36 22 86
e-post harald.hollet@bkf.no

Birkeland Y's Men's Club
Alf Veiby55 13 47 34

Nesttun mansforening
for Det Norske Misjonsselskap
Stein Wivestad55 13 46 44

Vil du motta nyheter fra Birkeland?
Meld deg på menighetens e-postliste:
<http://mailman.ub.no/listinfo/birkeland>

Allehelgensdag

Allehelgensdag er alltid første søndag i november, og faller i år på søndag 2. november.

AV TONE TOTLAND, DIAKON

Det er også i år to gudstjenester på denne viktige dagen. I Birkeland Kirke har vi etablert noen tradisjoner denne dagen og disse gode tradisjonene vil vi følge også i år.

Kl. 11.00 er det høymesse i Birkeland kirke. Denne gudstjenesten er preget av det håp vi har i Kristus, og vi takker for dem som er gått troens vei for oss.

Her skal vi synge de store salmese som hører dagen til, og vi feierer med nattverd.

Liturgisk farge er hvitt, og det understreker gleden som følger håpet.

På ettermiddagen blir det minnegudstjeneste i Øvstun kapell kl. 16.00, omtrent på den tiden da mange går til gravene og tenner lys eller går der for å minnes.

Minnegudstjenesten vil være rundt tre kvar-

Lystenning på gravplassen ved Øvstun kapell.

FOTO: FRODE HØYTE

ter. Det blir salmer, noen dikt, lesninger fra Bibelen, lystenning og musikk.

Vi håper på en stillfarende samling som kan være med på å samle tanker og følelser denne dagen.

Etter minnegudstjenesten vil menighetshuset være åpent til et enkelt måltid for dem som ønsker det.

I år vil det også bli konsert i Birkeland kirke på kvelden kl.19 (se egen omtale).

Gudstjenestene og konserten i kirke og kapell er åpen for alle. ●

Stor utstilling
Katalog sendes.
Sjekk prisene!
Navnminnelystelser.

GRAVMINNER

EIKNER
NATURSTEIN
Lithuweg 27
Tlf. 33 95 30 00
www.eikner.no

CK KOLLER
ESTABLISHT 1872

REKONSTRUKSJON
RENOVERING
REPARASJON
REKONSTRUKSJON
RENOVERING
REPARASJON

Samdals
begravellesbyrå

Med J. Teigland, Jonsvollsgt.1

Tlf. 55 90 19 80

Telefoner hele døgnet.
Kommer også hjem for samtale.

Birkeland kirke i 130 år

Fra 1850-årene hadde Bergen en økonomisk og kulturell vekst som også slo ut i bygdene rundt byen. Jordbruk og fiske hadde fremgang, industrien gav nye arbeidsplasser, veier og samferdsel ble bedre, samtidig som nye skolelover i 1860 økte leseferdigheten og vakte interessen for det som lå utenfor ens eget nærmiljø.

AV MARTIN A. E. ANDERSEN

Kirken hadde på den tiden en sterk posisjon i samfunnet, og kirkebygget var det sentrale bygg i de fleste sogn. Over alt vurderte nå folk om kirkebygget var tjenlig og representerte lokalmiljøet deres godt nok. I tillegg hadde Stortinget i 1851 vedtatt en lov som påla menighetene å ha plass i kirken til 30 prosent av menighetens voksne. Størrelse og ytre kvalitet kom altså til å stå i fokus, og det førte til at i årene 1850–88 ble det bygget vel 550 nye kirker i Norge, samtidig som svært mange eldre kirker ble revet og materialene solgt på auksjon.

Menigheten i Birkeland hadde lenge vært lite fornøyd med tømmerkirken på Vallaheiene. Den var gammel, liten, mørk, var dårlig vedlikeholdt og lå usentralt til. Alt i 1857 var 4 mål jord på Midttun kjøpt til ny gravplass, og i 1870 påla sognerådet alle gårdeierne et årlig bidrag til ny kirke. 7 menn ble oppnevnt som «Opkrævnings-Mænd», og de var i aktivitet helt frem til ny kirke var ferdig i 1878. Som arkitekt ble valgt en ung bergenser, murmester og arkitekt Giovanni Jacob Harbitz Müller, som under studietiden i Tyskland hadde deltatt ved fullforingen av Kolnerdomen. Av hensyn til Vossebanen, som var planlagt å passere like bak kirken, valgte man å bygge kirken i stein, noe som man også mente ville bidra til å gi den nye kirken et mer mektig og representativt preg. Her gjaldt det å markere seg i forhold til alle de andre kirker som i denne perioden ble reist på Bergenshalvoen og i naboprostiene!

Grunnarealet var tre ganger større enn i gamlekirken, og svært solide murer, meget store vindusåpninger og høyt under taket skapte en kirke som gav en helt annen opplevelse enn hva menigheten tidligere hadde hatt på Kirke-Birkeland. Men ved innvielsen i november 1878 måtte menigheten likevel klare seg uten altertavle (kom i 1879), orgel (kom i

Biskop Peter Hersleb Graah Birkeland, som vigslet kirken 21. november 1878. FOTO:FRODE HØYTE

1885) og oppvarming (1889 ved, senere koks og i 1961 el.).

Byggekomite og arkitekt valgte en arkitektonisk løsning for Birkeland kirke som nøye fulgte alle tradisjonelle krav. Kirken fikk riktig terrengplassering med kor i øst og inngang i vest. Midtgangen i skipet ble markert som en vei frem til alteret som kirkens sentrale punkt, ved at benkene fikk en klar endepprofil og ikke bare et enkelt armlene, og at gulvet under benkene lå noe høyere enn midtgangen.. Faste benker skulle også sikre at menighetens blikk alltid var rettet mot alteret. Frem til restaureringen i 1961 var koret klart skilt fra kirkeskipet ved en brystning eller et gjerde godt over en meter høyt og med en åpning på knappe to meter. Mange eldre vil fortsatt huske at man snakket om at presten hilste menigheten fra «kordøren», eller at klokkeren stod i «kordøren» og fremsa kirkebønnen «Herre, jeg er kommet inn i dette, ditt Hellige hus, for å høre

hva Du, min Herre og Skaper, vil tale til meg.» Og endelig var døpefonten plassert godt inne i koret for å markere dåpens sentrale betydning. Dåpen som hellig handling var langt viktigere enn om menigheten kunne følge i detalj hva som skjedde.

Birkeland kirke har vært gjennom omfattende restaurering og reparasjon i 1916, 1925, 1961 og 2007. Biskop Peter Hersleb Graah Birkeland, som vigslet kirken torsdag 21. november 1878 – som en av de i alt 81 kirkene som han vigslet i sin embetstid som biskop i Bjørgvin – ville nok ha stuset litt, om han skulle ha stukket innom Birkeland kirke i dag. Flygel i skipet som tar bort mange sitteplasser, egen barnekrok for de aller yngste, og et brannvesen som setter strenge begrensninger til hvor mange som skal få være i kirken samtidig? Nei, alt dette ville han nok ikke ha kunnet godta. Og som kirkens øverste myndighet, ville han nok ha sagt hvordan det skulle være! ●

Biskopen fortalte barna at det ikke var så vanskelig å være sjef når han var «i Guds hånd», slik de akkurat hadde sunget om.

Barnebispen på besøk

«Hvor gammel er du?» Det var spørsmålet biskop Ole D. Hagesæther fikk da han møtte barn og foreldre i Sædalen. – Jeg er så gammel som 67 år. Jeg er så gammel at jeg snart slutter å være biskop. Da må jeg ta av meg dette korset. sa biskopen og viste frem det store, 200 år gamle gullkorset han hadde rundt halsen.

TEKST OG FOTO:
ASTRID DALEHAUG NORHEIM

Han fikk møte over 70 barn og nesten like mange voksne da han besøkte Sædalen barnegospel på øvelse en mandag ettermiddag i september. Sædalen barnegospel består av to kor, og er i regi av Sædalen menighet.

Kastet jakka.

Først besøkte han de to Knøttemusikk-gruppene. Det tok ikke lang tid før biskopen måtte kaste jakka for å holde følge med alle de små som hoppet og danset til sangen «Kom, så skal vi hoppe». Så satte alle seg ned og biskopen fortalte hvem han er.

– Det er jeg som skal passe på kirken, akkurat slik som sauene blir passet på. Slik som sauene blir merket, er også de aller fleste på Knøttemusikken merket, fortalte Hagesæther og tegnet korset over brystet slik det blir gjort når barna blir døpt.

– Ta vare på barna, korset, ta vare på det dere har hørt og gi det videre, sa han.

I neste Knøttemusikk-grup-

«Om jeg er liten eller stor». Biskopen måtte kaste jakken for å holde tempoet til Knøttemusikken.

pe var han med på reglen «Bake, bake kake» med både en mus og en tiger på besøk. Han takket lederen i Knøttemusikken, Ingrid Trætteberg, og foreldrene som tar med seg barna på koret.

– Dette er så gøy, dette er jeg glad for og stolt over, sa han om korene.

Spørsmål

Siste stopp var på Barnegospel. De over 30 barna sang «Han holder meg i sin hånd» til biskopen før han snakket til dem og viste frem korset til storøyd barn.

Etterpå var det boller, saft og kaffe for å feire bispebesøket. Da alle var samlet til fel-

les avslutning, tok biskopen ordet igjen.

– Takk til alle som er med her. Hele området blir spleiset sammen, og det skjer i kirken regi, sa en takknemlig og imponert biskop.

Farvel

Hagesæther går av som biskop i november etter å ha ledet landets største bispedømme i 14 år. Sædalen ville gjerne ha besøk før han sluttet, etter å ha mottatt støtte og oppmuntring siden starten. Det var naturlig å legge besøket til barnekorene for Hagesæther, som er kjent som «barnebispen» etter at han viet et helt år spesielt til barna. ●

Se hva som skjer

Flere arrangementer: Se side 16

BARNAS KIRKEBOK til 4-åringer

Da er turen kommet til alle som er født 2. halvår 2004! Søndag 30. november (1. søndag i advent) har vi gudstjeneste med utdeling av "Kirkeboka" til alle Birkelands fireåringer som er født f.o.m. juli 2004. Dette er en hyggelig og viktig tradisjon, og vi prøver å nå alle barn som er døpt og dermed medlemmer i kirken med innbydelse pr. post. Men har dere nettopp flyttet hit, eller ikke mottar brevet innen en uke før, så bare gi oss en melding på telefon eller epost til: Kateket Ingunn Myklebust, 55 36 22 87 / ingunn.myklebust@bkk.no

Søndagsskolen og adventsfrokost

Søndagsskolen er i sving hver søndag kl.11.15 utenom skoleferiene. **Datoer fram mot jul:** 26.okt., 2.nov., 9.nov. og 23.nov. **Sted:** Det gule huset rett over veien for kirken. Vær enten med fra begynnelsen av gudstjenesten eller kom direkte til søndagsskolen. 16.nov. er det familiegudstjeneste kl.11 der søndagsskolen deltar, og 30.des. er det også familiegudstjeneste og altså ikke søndagsskole. Søndag 7. desember er siste samling før jul, og da er tidspunktet 10.30 og stedet er menighetshuset i Øsvttunveien 29. Da inviterer søndagsskolen til adventsfrokost. Vel møtt!

Skyss til kirken

- Søndag 26.10: Birgit Tellefsen 55 13 36 81
- Søndag 9.11: Birgit Tellefsen 55 13 36 81
- Søndag 16.11: Tone Totland 91 53 2323
- Søndag 23.11: Reidar Kånestrøm 55 92 92 88
- Søndag 30.11: Harald Hatlevik 55 13 11 76

Hvis du ringer nummeret til den som kjører senest innen kl 10 søndag, blir du hentet der du bor og kjørt tilbake etter gudstjenesten.

Menighetskalender

døpte

- 17.08. Luka Eikum Rokne
Marie Arnesen Nøking
Cathrine Bråthen Buljovic
Joachim Wroldsen Aase
Astrid Marie Akervold
Lauritz Bjelland Brunborg
Gard Bjørnevoll Agdesteen
- 23.08. Tobias Mjåtvedt Eide
- 24.08. Sondre Naustvåg Øksnes
Tobias Karl Albert
Thea Annabelle Maritz
Sverre Schaathun Berge
Simen Lund Utheim
Sindre Langhelle Lien

gudstjenester

- 31.08. Leah Smith Kristiansen
Leah Maria Lefdal
Eirik Tjervaag
Tristan Andresen
Synneva Maria Bratland
Adrian Blindheim Skauge
Thea Møller Michelsen
- 07.09. Theo Øyre-Ask
Kamilla Galtung Døsvig
Lovise Erdal
- 14.09. Emma Marie Stenersen
Mathilde Frønsdal Bryner
Henrikke S. Allers-Hansen
Helene Petterson
- 21.09. Sara Strandenes Vangnes
Marion Huggdahl
Ina Nesjje Hernes
- 28.09. Tobias Tveitevåg Svingen
Christine S. Haaland
Sander Nesse Lyngbø
Sebastian M. Birkeland
Kasper Nistad Stien
Sindre Høgholm Hørgen
Mari Lund
Mie Lilleøren Lie
William Reigstad Field
- 05.10. Julianne Fosdahl Taule
Gustav Heie
Andreas Soltvedt
Maren Gullbråa

vigde

- 23.08. Helene Mjåtvedt Svendsen
and Finn Ole Eide
Hanne Bruarøy og
Kenneth Haugland
- 04.10. Kristin Helland og
Øivind Mjelde

døde

Aksel Haraldsen Daae
Terje Pedersen

Jakob Leonhard Øvstebo
Arne Bratland
Hedvig Thomassen
Bergitte Marie Elisabeth Vartdal
Louise Sander
Bertha Risnes
Per Hatlestad
Roy Henry Nilsen
Gunnar Walte
Johanna Skjoldat
Ola T Tveit
Torkjell Larsen
Hanna Konstanse Brensdal

26. okt. Bots- og bededag kl. 11
Gudstjeneste v/ Ivar Braut. Skriftemål. Takoffer til Kirkens Bymisjon i Bergen. Søndagsskole. Luk 13,23-30; Jes 55,6-7; Gal 6,7-10

Samme dag kl.11: Biskop Hagesæther har avskjedsgudstjeneste med Fana prosti i Fana kirke

26. oktober kl. 13.00
Pilgrimsgudstjeneste med ny-dorsok liturgi. V/Ivar Braut. Sted: Den gamle kyrketomta på Kirke-birkeland/ Kyrkjebyrkjeland Samarbeid med Fana historielag

2. nov: Allehelgendsdag kl. 11
Gudstjeneste m nattverd v/Ivar Braut. Offer til Menighetsfakultet. Søndagsskole. * T Åp 21,1-7; Jes 60,18-22; Matt 5,13-16

Kl. 11.00: Gudstj. på Nattland skole i Sædalen. V/Leidulf Øy.

Kl. 16.00: Minnegudstj. i Øvsttun kapell i Ivar Braut

Kl. 19.00: Konsert, Birkeland kirke

9. nov., 26. s. e. pinse kl. 11.00
Gudstjeneste m nattverd v/Ivar Braut. Takoffer til Norsk Misjon i Øst. Nynorsk liturgi. Søndagsskole. Luk 17,20-30; Am 4,6-8.12-13; 1 Tess 5,1-5

Kl.13: Dåpsgudstjeneste.

16. nov., 27. s. e. pinse kl.11.00
Familiegudstjeneste m dåp v/Ivar Braut. Takoffer til Søndagsskoleforbundet i Hordaland. Markering av Birkeland kirke 130 år. Matt 13,31-33; Sal 98; 1 Kor 15,24-28

Kl.13: Dåpsgudstjeneste.

23. november, siste søndag i kirkeåret (Kristi kongefest)
kl.11.00: Gudstjeneste m nattv v/Eiel Holten. Takoffer til menighetsarbeidet. Søndagsskole. Matt 25,1-13; Jes 51,11-15; Åp 22,12-17

30. nov., 1. søndag i advent kl.11
Familiegudstjeneste v/ Leidulf Øy.
Takoffer til Misjonsprosjektet i Mali. * Jes 62,10-12 Rom 13,11-14; Matt 21,1-9

7. des., 2. søndag i advent kl.11
Gudstjeneste m nattverd v/Ivar Braut. Takoffer til menighetsarbeidet. Luk 21,25-33 Mal 3,17-4,2a; Rom 15,4-7

Kl. 11.00 Gudstjeneste på Nattland skole i Sædalen v/Leidulf Øy.

Kl.19.00: Lysmesse i Birkeland kirke. Speidergruppene deltar.

kalender

Søndagsskolen samles i Det gule huset rett over veien for kirken de fleste søndager kl.11.15 når det ikke er familiegudstjeneste: 26/10, 2/11, 9/11, 23/11. Søndag 7. des. kl.10.30 i menighetshuset: Adventsfrokost.

Nattkafé for ungdom.
Har du lyst til å finne på noe gøy på fredager? Da bør du ta turen innom nattkaféen vår i Birkeland menighetshus!! kaféen er det salg av pizza, brus og diverse andre godsaker. Vi har playstation, bordtennis, og mye annet gøy dere kan finne på! Eller dere kan bare slappe av i peisestuen sammen med venner fra kl. 1930 til 2300. Datoer: Fredagene 31/10, 14/11, 28/11, 12/12.

KRIK Nesttun (Kristen Idrettskontakt) er fredager kl 18-20 i gymsalen på Midttun skole. Det er for de som går i 8.klasse og oppover. Stikkord for KRIK er lagleke, lagidretter, Jesus og andre kule folk...

Vil du vite mer kan du sende mail til kriknesttun@hotmail.com

Boba Tensing øver hver torsdag på menighetshuset. Har du lyst til å synge i kor eller spille i band ta kontakt med Janniche Matre Nygård 412 94 843, eller frivillighetskoordinatoren Hilde Wolter, 5536 22 90.

Fredagsklubben for deg som går i 5.-7. klasse. Annenhver fredag på menighetshuset fra 18-20. Datoer: 24.oktober, 7.november (fredagsklubben er med på menighetens tefest og selger årer) og 5.desember (galtakveld!).

Bibeltimer. Tirsdager kl.19.30 i menighetshuset.
28.oktober: Inge Mannsåker: -Vend om og bli som barn! Matteus kap.18.

25.november: Gunnar Johnstad (professor ved Lærerakademiet): 2.Korinter brev kap.4 om «Skatten i leirkar».

Avskjedsgudstjeneste for biskop Hagesæther blir 26.oktober - kl.11 i Fana kirke. Da har biskopen sin siste gudstjeneste i prostiet som biskop i Bjørgvin. Men det er gudstjeneste både i Birkeland og de andre kirkene som vanlig.

Kulturvandring og Pilgrimsgudstjeneste til den gamle kirketomta på Kirkebirkeland blir det også den 26. oktober. Kort gudstjeneste med nynorsk liturgi kl.13 i et samarbeid med Fana historielag.

Salmekveld søndag 12.november kl.19.00 i kirken. Vi synger fra det nye salmebok forslaget.

Tefesten blir fredag 21.november kl.18 på menighetshuset. Litt enklere opplegg enn før om årene, men like trivelig og sosialt!

Nabokaféen i menighetshuset hver tirsdag kl.12-14. Rimelig mat og sosialt samvær. Vel møtt til alle som har ledig tid på formiddagen!